

PIELI KALATA'N M'Ō LILI MŪA HELELI'N

M'Ō wŏ nun'n

Nwan sɔanlan dɪe y'ŏ le Pielɪ? Zozi mmɔfɔe bulu nɔn nnyuan nɪn anun, yɪ yê anun ɔ tɪ bé kpain ɔ. Dunman Pielɪ'n tɪ *gelekɪ anɪe, yɪ bu y'ŏ le ke ebɔe. Zozi y'ŏ tɔnlin yɪ sɔ ɔ, nan yɪ dunman'n, *ebele anɪe nɪn anun, be fele yɪ Simɔn. Pielɪ fi Galile mân nɪn anun kulo'n mɔ be fele yɪ Betɪsayida nɪn asɔ (Zɔvan 1.43). Anun, Pielɪ nɔn yɪ nianman bian Andele, be cɪ ejue Galile asue nɪn anun. Nan mɔ Zozi feleli bé yɪ nwɔn'n, be yacili ejue ehyɪe junman'n be sili yɪ sɔ be kacili yɪ menian. Mɔ Zozi fɔli hɔli nyanmiansɔ'n, Pielɪ bɔli Zozi anwɔn Ejɔlekpa'n Zoluzalemɔn kulo nɪn asɔ ebele, ɔ nɔn Zude nɔn Samali mân nɪn anun. Ke be le kpɪn be kele'n, ɔ hɔli dede ɔ juli *Lɔmɔn kulo nɪn asɔ. Ebele yê be bɔbɔli yɪ kulɔwa sɔ be hunlin yɪ ɔ.

Kalata ehi anun, Pielɪ le kan kele yé ke Silivɪn mɔ be fele yɪ biekun Silasɪ'n yê ɔ'a hele kalata sɔ'n ɔ'a man yɪ ɔ (5.12). “Babilɔnɔn” elɔ yê ɔ'a hele kalata ehi ɔ (5.13). Babilɔnɔn, yɪ bu y'ŏ le ke Lɔmɔn. Ɔ'a hele ɔ'a nwan Kilisi menian'n-mɔ mɔ b'a tɔ b'a sanndɪ mân mân'n-mɔ mɔ ene be fele yɪ Tuluki mân nɪn anun'n (1.1).

Tɛmɔn sɔ'n, anun be le kele Kilisi menian'n-mɔ ahɔlɔwa elɔ. Ehɪka ati, Pielɪ a hele kalata ehi ɔ'a nwan bé ɔ'a wowula bé anwɔnsɛle wɔ bé yalɛ'n mɔ be le nwun yɪ nɪn anun. Kalata nɪn ati 1.2-12, Pielɪ le kacɪ bé ke Nyanmian 'ba le bé ti, eɛe ɔ'a sie bé ajâ kpili kpa wɔ nyanmiansɔ. Ajâ sɔ'n,

be 'ba nyan yí mele mə Zozi Kilisi 'ba yi yí nwɔn kele menian'n-mə mân nɔn ayuelie nun'n. Yí sɔ ati, be tíla bé ahɔnɔn be nyán dedi wɔ yale enwuan mə be le nwun yí nɔn anun. Kalata nɔn ati 1.13-2.10, ɔ le kaci bé ke Nyanmian nwan be nánndi anwɔntie nun. Kalata nɔn ati 2.11-5.19, ɔ le botɔ bé ke be nánndi kanlanman wɔ bé mə be nzi man Nyanmian nɔn afian, ese bé muonun bé afian, be nánndi kanlanman. Be nían Kilisi m'ɔ nwunlin yale, nan kɔsɔ, ɔ'a nyɔ man ete fíí nɔn enanndie die nɔn asɔ. Kalata nɔn aguale nun (5.1-14), Pielie le man asɔnɔn mma'n-mə nɔn bé mgbain'n-mə afɔtu.

Ahɔn ebisa

¹ Mɔn Pielie, mə n di Zozi Kilisi bɔfɔve'n, mɔn yê mun kele kalata ehɔ mun nwan emɔ ɔ. Mun kele emɔ mə Nyanmian a yi bé a yɔ yí die'n, mə b'a kaci nyɔfɔve b'a tɔ b'a sanndi Pɔn, nɔn Galasi, nɔn Kapadɔsɔ, nɔn Azi nɔn Bitinin mân nɔn anun'n. ² Nyanmian m'ɔ ti Sie nɔn a yi emɔ ɔ'a wula yí nyɔhye nɔn anun daba. Yí Wawe'n tunmin nun, ɔ'a man emɔ a kaci yí anwɔntie menian. Yí Wawe nɔn a man emɔ a fa bé nwɔn b'a man Zozi Kilisi. ɔ'a man Zozi moja nɔn a tu emɔ anwɔn efiann'n.

Mɔn 'bisa emɔ ahɔn. Nyanmian nwún emɔ anwɔn anwunnvoe ɔ mán emɔ alba cíci bé nwɔn kpa.

Ngvan fɔfɔle nɔn anwɔn anyɔndasɔve'n

³ Ye 'da Nyanmian asi, yí m'ɔ ti yé Mɔn Zozi Kilisi Asi'n. Nyanmian ehulo kpili nɔn ati, ɔ'a man Zozi Kilisi fi ewue nun a tinngɛ ɔ'a man y'a nyan ngvan fɔfɔle. Ehɔ ati, ye le nyanmiansɔ ngvan nɔn anwɔn anyɔndasɔve kpa. ⁴ Nyanmian a sie yí mma'n-mə ajâ. Nyila'n m'ɔ wɔ nɔn'n nzeɔi man lé, ɔ ngun

man lé, ɔ mgbá man lé. Ɔ'a fa ajâ sɔ'n ɔ'a sie emɔ anwunno elɔ. ⁵ Nyanmian fa yí tunmin'n ɔ sisa emɔ. Ɔ sanlɔn kɛ emɔ de yí di. Ɔ 'sisa emɔ dede maan emɔ nyan bé ti kpa bɔkɔɔ mân nɔn ayuelɛ nun. ⁶ Yí ti, sɛ bɔbɔ emɔ lɛ nwun yalɛ ngacile biala mɛlɛ kaan ehi anun an, emɔ lí fɛ. ⁷ Yalɛ ngacile sɔ'n-mɔ anun yê bɛ nwun yí kɛ emɔ de Nyanmian di sakpa ɔ. Emɔ nwún yí kɛ esika kɔkɔlɛ'n, bɛ kolo bɛ tu yí nwɔn efian'n. Esika kɔkɔlɛ sɔ'n muonun m'ɔ nɔn mân'n bɛ 'ba kpɛ nun'n, bɛ fa sɔn bɛ sɔ yí bɛ nian. Yí sɔ kɔsɔ ala, emɔ dedi'n mɔ yí kpa tala esika kɔkɔlɛ'n, bɛ 'sɔ yí bɛ nian sɛ ɔ ti kunngun an. Yí diɛ anɔn cian mɔ Zozi Kilisi 'ba yɪ yí nwɔn'n, bɛ 'yɪ emɔ ayɛ, bɛ kuku emɔ asa sɔ, bɛ wula emɔ anunminnyanmɔn. ⁸ Emɔ kulo Zozi nan kɔsɔ emɔ nwunlin man yí nyunnun lé. Emɔ nwunlin man yí nyunnun lé, nan kɔsɔ emɔ de yí di. Emɔ di yí nwɔn fɛ kpili. Fɛ sɔ'n, bɛ ngɔala man yí kan, ɔ ti anunminnyanmɔn like. ⁹ Ɔ sanlɔn kɛ emɔ dedi nɔn abɔ'n y'ɔ le kɛ Nyanmian 'de emɔ ati.

¹⁰ M'ɔ tɔ de bé ti ele sɔ'n, Nyanmian mgbɔmanfɔɛ'n-mɔ hanlɔn anwunnvoe'n mɔ Nyanmian a nwun emɔ nɔn anwɔn ejɔlɛ daba. Bɛ tɔlɔ bé nyɔn kpa ¹¹ bɛ kpɔndɛlɔ atɔn'n mɔ Nyanmian 'sɔn sɔ ɔ de menian'n-mɔ ati'n, ɛsɛ bɛ kpɔndɛlɔ kɛ ahan bɛ nwun tɛmɔn mɔ ninngɛ sɔ'n-mɔ 'ju sɔ kɛ Kilisi Wawɛ'n hehelɔ bɛ'n. Afɔ Kilisi Wawɛ sɔ'n mɔ anɔn ɔ wɔ bé nun'n, ɔ lili mɔa ɔ hanlɔn amannɔnhunnun'n mɔ Kilisi 'ba nwun yí'n, ɔ nɔn anunminnyanmɔn'n mɔ ɔ 'nyan yí nɔn anwɔn ejɔlɛ. ¹² Nyanmian yɔlɔ hehelɔ mgbɔmanfɔɛ sɔ'n-mɔ kɛ ngalɛ'n m'ɔ falɔ manlɔn bɛ'n tɔ man bé muonun bé ngalɛ, nan ɔ ti emɔ diɛ. Ngalɛ sɔ'n yê sian diɛ

bé mɔ be bɔ Ejɔlekpa nɪn a han a hele emɔ nɪn ɔ. Wawe Nwannzan-nwannzan'n mɔ Nyanmɪan sɔanlɪn yɪ'n, yɪ yê ɔ falɪ ejɔle sɔ'n wulalɪ bé nɔan ɔ. Nyanmɪansɔ mmɔfɔe'n-mɔ muonun kpɔnnde ke ahan be nwun like sɔ'n.

Abalabɔ nwannzan-nwannzan'n mɔ Nyanmɪan kulo'n

¹³ Ehɪka ati, emɔ sɪe tile, be fá bé ajɔnlɪn be tú nyɪla'n mɔ Nyanmɪan 'yeyɪla emɔ nɪn asɔ mɛle mɔ Zozi Kilisi 'yɪ yɪ kele'n. Emɔ nyán yɪ nwɔn anyɪndasɔe kpa bɔkɔɔ. ¹⁴ Emɔ mán bé nyɪn sɔ Nyanmɪan. Nán man emɔ nyan ajɔnlɪn ete ete be yɔ nyɔle m'ɔ tɪ man kpa ke temɔn mɔ anɪn emɔ nzɪ man Nyanmɪan anwɔn ejɔle'n fíí'n. ¹⁵ Kemɔ Nyanmɪan mɔ ɔ'a fele emɔ yɪ nwɔn'n tɪ nwannzan-nwannzan'n, emɔ kɔsɔ abalabɔ kɔalaatin anun, emɔ yɔ bé nwɔn nwannzan-nwannzan. ¹⁶ Afɪ b'a hele wɔ Ehele Ejɔle nɪn anun ke Nyanmɪan nwan: *Emɔ sɪe bé nwɔn nwannzan-nwannzan, ɔ sanlɪn ke n dɪ nwannzan-nwannzan.*

¹⁷ Nyanmɪan nnɪan man sɔanlan nyunnun ɔ mmua man yɪ ndeɛ. Sɔanlan kɔn bɪala nyɔle nɪn anwɔn yê ɔ 'nɪan ɔ bua yɪ ndeɛ ɔ. Ehɪka ati, emɔ mmɔfɔe'n-mɔ anun, se emɔ fele Nyanmɪan Sɪe a, anɪn mɛle mɔ emɔ te nanndɪ asɪe nɪn asɔ ewa'n, emɔ héle ke emɔ man Nyanmɪan anyɪnnzɔ emɔ nyɔle'n-mɔ kɔalaa anun. ¹⁸ Afɪ emɔ sɪ kale mɔ b'a tua maan emɔ a nyan bé tɪ fɪ asɪtanlan basa-basa'n mɔ emɔ anan-mɔ helelɪ emɔ nɪn anun'n. Nán esɪka jete fufue anaan esɪka kɔkɔle m'ɔ seɔi'n yê b'a fa b'a tua emɔ ati kale ɔ. ¹⁹ Nan be le Kilisi moja'n m'ɔ sɔ ebɔe'n yê b'a fa b'a yɪ emɔ ati tee ɔ. Afɪ Kilisi tɪ ke *bɔa baa, yɪ lɪka fíí buli man ebɔn, yɪ nwɔn

tita man nun. ²⁰ Asannan nán Nyanmian a bə mán'n, ɔ lili mva yuli Kilisi ke ɔ'a a li sɔ junman'n. Nán emɔ kpa eyɔle ati, mele kasion ehi-mɔ anun yê ɔ'a yi yí nwɔn ɔ'a hele ɔ. ²¹ Yí dunman nun ati yê emɔ de Nyanmian Kpili m'ɔ jasɔli yí fi ewue nun, mɔ ɔ'a man ɔ'a nyan anunminnyanmɔn'n di ɔ. ɔ man emɔ fa bé dedi'n nɔn bé anyɔndasue'n be wula Nyanmian anun. ²² Ananhɔle ejɔle'n mɔ emɔ anyɔn sɔ yí'n, ɔ'a man emɔ anwɔn a ti ese emɔ kulo anianman'n-mɔ. Ehulo sɔ'n ti man bé je sɔ ehulo. Ehika ati, emɔ fá bé ahɔnlɔn'n kwalaa be húlo bé nwɔn kpa. ²³ Afi b'a wɔ emɔ fɔfɔle. Awɔle sɔ'n fi man kulo sɔanlan, nan ɔ fi emɔ Asɔ Nyanmian Kpili. ɔ nanndi yí Nɔvan Ejɔle'n m'ɔ wɔ ebele dahuu nun asɔ y'ɔ man emɔ a nyan ngɔvan fɔfɔle ɔ. ²⁴ Afi b'a hele wɔ Ehele Ejɔle nun anun ke:

*Kulo menian'n-mɔ kwalaa ti ke ndile.
Bé anunminnyanmɔn'n mɔ be le yí'n kvalaatin
ti ke ndile'n ndetele'n.
Ndile'n yɔi a, ndetele'n titi gua asɔ.*

²⁵ *Nan yé Mɔn Anvan Ejɔle'n die,*

ɔ wɔ ebele dahuu.

Ejɔle sɔ'n, y'ɔ le Ejɔlekpa'n mɔ b'a bɔ b'a hele emɔ'n.

2

Nyanmian menian'n-mɔ

¹ Ehika ati, emɔ yáci ati anun ete ninng'e'n-mɔ kwalaa be gúa. Emɔ yáci ato elie'n. Emɔ yáci bé nwɔn apoo ebɔ ɔ nɔn bé nwɔn ekpɔ efa'n. Emɔ yáci bé manngɔn'n-mɔ anzin ejɔle ete ehan'n. ² Nan emɔ mán bé nyɔn búlo Nyanmian Anvan Ejɔle nun anun kpa ke adɔman'n-mɔ anyɔn búlo nyafusue'n nán ɔ'a

man emɔ a nyin b'a nyan bé ti. ³ Ke Eहेले Ejole'n kan yí'n: *Emɔ a nwun ke yê Min ti kpa sɔnman.*

⁴ Emɔ hyóun be kpúnngbe yé Mɔn Zozi Kilisi mɔ menian'n-mɔ a mmu man yí sɔnlan'n. Nan Nyanmian anyunnun an, Zozi anwɔn cian kpa. Ke sɔnlan m'ɔ le si sua fa nyɔbue'n, Nyanmian kɔsɔ a fa Zozi Kilisi m'ɔ man ngɔan'n ke ebue, ɔ a bɔ yí sua nɔn abɔ. ⁵ Nyanmian le fa emɔ kɔsɔ mɔ Zozi a man emɔ ngɔan'n ke nyɔbue ɔ si yí sua. Sua sɔ'n, ɔ nanndi Zozi Kilisi asɔ, emɔ 'kaci nun anwɔntie tɛɛyifue be bɔ afɔle'n m'ɔ sɔ Nyanmian anyin'n. ⁶ Afi b'a hele wɔ Eहेले Ejole nɔn anun ke Nyanmian nwan:

Emɔ nían, mɔn si mɔn sua'n Sion bɔka nɔn asɔ ebele.

M'an yi sɔnlan kɔn mɔ yí nwɔn cian mɔn kpa

m'an sie ebele ke ayialie nɔn asɔ ebue'n.

Sɔnlan biala m'ɔ de yí di'n,

anyunnunguasie ngan man yí lé.

⁷ Emɔ mɔ be de yí be di'n, ɔ ti like m'ɔ sɔ ebue man emɔ. Nan bé mɔ be nne man yí be nni man'n, bé die, b'a hele wɔ Eहेले Ejole nɔn anun ke:

Ebue'n mɔ bé mɔ be le si sua'n buli yí ke

ɔ ti man kpa mɔ be juli be tɔli'n,

yí yê ɔ'a kaci ebue kpa'n m'ɔ le sua nɔn anun ɔ.

⁸ Eहेले Ejole nɔn anun lika kɔn, Nyanmian nwan:

Ebue sɔ'n man sɔnlan aja kpula,

ɔ man sɔnlan fin asɔ.

Bé ja kpula yí be fin asɔ, ɔ sanlɔn ke b'a nne man Nyanmian Anwan Ejole'n b'a nni man. Bé die mɔ be hyihyeli be manlɔn bé nɔn anɔn.

⁹ Nan emɔ die, emɔ ti menian mɔ Nyanmian a yi emɔ. Emɔ ti Nyanmian m'ɔ ti belemgbin'n tɛɛyifue, emɔ ti menian nwananzan-nwananzan, emɔ ti yí menian kpa bɔkɔɔ. Nyanmian a fele emɔ fi awosin

nun anun, ɔ'a man emɔ a fite yí jawe kpili nun anun. Ɖ'a yi emɔ ke emɔ bó yí enyinman nyɔlie mgbili mgbili'n-mɔ be héle menian'n-mɔ. ¹⁰ Daba anun emɔ ti man Nyanmian menian. Nan sian die, emɔ a kaci yí menian. Daba anun Nyanmian nzi man emɔ anwɔn anwunnvoe, nan sian die, Nyanmian a nwun emɔ anwɔn anwunnvoe.

Nyanmian menian'n-mɔ abalabɔ'n.

¹¹ Anianman ehulo mma, emɔ ti nyɔfɔe asie nun asu ewa. Emɔ wali mgbannza. Yí ti, min 'sele emɔ min butu bé ke emɔ sie bé nwɔn ye wɔ ninnge ete ete'n-mɔ mɔ ete anwɔnnaan nun anyin bulu yí nwɔn nun anwɔn. Ɖ sanlin ke ninnge sɔ'n-mɔ nun emɔ ekala'n kɔn elɔe. ¹² Emɔ bó abalabɔ kpa wɔ bé mɔ be nzi man Nyanmian nun afian. Se bɔbɔ be tɔn emɔ esɔan ke emɔ yɔ nyɔlie ete a, be 'ba nwun emɔ nyɔlie kpa'n, nán cian mɔ Nyanmian kɔ yi yí nwɔn kɔ hele bé'n, anun be yi yí ayɛ.

¹³ Ehl, kemɔ emɔ ti yé Min menian'n, emɔ bébele bé nwɔn asɩ be mán mgbain'n-mɔ kwalatin mɔ be sie mân'n. Emɔ bébele bé nwɔn asɩ be mán belemgbin kpain'n m'ɔ le tunmin wɔ menian'n-mɔ kwalaa asu'n. ¹⁴ Kunmanna'n-mɔ mɔ belemgbin a sesie bé ke be túa nyɔlietefɔe'n-mɔ kale nán be fɔa bé mɔ be bɔ bala kpa'n, emɔ bébele bé nwɔn asɩ be mán bé kusɔ. ¹⁵ Afi like mɔ Nyanmian kulo'n y'ɔ le ke emɔ bó bala kpa. Yí die, anun ngɔastafɔe'n-mɔ mɔ be nzi man like fí'n, be nnyan man emɔ anwɔn ejɔle ete fí be ngan man. ¹⁶ Emɔ a nyan fanwɔndi, nan kusɔ nán be man fanwɔndi sɔ'n kaci ke etanlan be fia yí bu be yɔ nyɔlie ete. Nan emɔ bó bala kpa, ɔ sanlin ke emɔ ti Nyanmian ngɔa. ¹⁷ Emɔ mán menian'n-mɔ kwalaa anyinnzɔ. Emɔ húlo anianman'n-mɔ mɔ

b'a fa bé nwɔn b'a man Zozi'n. Emɔ súlo Nyanmian, emɔ mán belemgbin anyinnzɔ.

Emɔ yɔ ke Zozi yɔli yí'n

¹⁸ Emɔ mɔ be ti ngɔa'n, emɔ bébele bé nwɔn asɪ, be mán bé mɪn-mɔ anyinnzɔ kpa. Nán ke bé mɔ be ti kpa mɔ be ti betee nun ala y'ɔ di ke emɔ bebele bé nwɔn asɪ be man bé anyinnzɔ ɔ. Nan ɔ di ke emɔ yɔ yí sɔ be man bé mɔ be ti man kpa'n-mɔ kɔsɔ.

¹⁹ Afɪ se sɔanlan kɔn man Nyanmian anyinnzɔ nán ɔ le nwun yale m'ɔ nze nvata man an, ɔ ti like kpa.

²⁰ Nan se emɔ yɔ ete nán be le kele emɔ yale, nán emɔ tila bé ahɔnlɪn an, anɪn anunminnyanmɔn benin yê emɔ nyan yí nun ɔ? Nan se emɔ bɔ bala kpa, mɔ be le kele emɔ yale, nán se emɔ tila bé ahɔnlɪn be nwun yale sɔ nun an, ɔ ti like kpa wɔ Nyanmian anyunnun.

²¹ Efɛɛ'n mɔ Nyanmian a fɛɛ emɔ yí nwɔn'n, yí bu nun anɪn. ɔ sanlɪn ke Kilisi kɔsɔ nwunlɪn amannɛ wɔ emɔ dunman nun maan emɔ kɔsɔ nɪan yí die nun asɔ be yɔ bie. ²² Kilisi a nyɔ man ete lé, ɔ'a nni man ato lé. ²³ Be kpeli yí nzɔba, ɔ'a mgbɛ man bé bie. Be heleli yí yale, ɔ'a nvɔa man bé ti. ɔ falɪ yí kwalaa wulalɪ Nyanmian m'ɔ ti ndɛɛbuafɔɛ kpa nun asa nun. ²⁴ Kilisi muonun sɔalɪ yé ete'n kwalaa yí ti sɔ wɔ kɔlɔwa nun asɔ. ɔ'a yɔ sɔ maan y'a wu ye fi ete nun anɪn y'a jasɔ ye bɔ bala m'ɔ ti sese. ɔ sanlɪn ke, ebɔta'n mɔ be butalɪ yí'n y'ɔ man emɔ anwɔn a sa ɔ. ²⁵ Afɪ daba anɪn emɔ ti ke mmɔa mɔ b'a minlɪn ɔ. Nan sian die, emɔ a sa a a Kilisi m'ɔ ti bua enɪanfɔɛ kpa'n m'ɔ sisa emɔ ekala nun anwɔn.

3

Balasua nun yí hun bé asitanlan'n

¹ Ehi, emɔ mmalasua'n-mɔ, emɔ bébele bé nwun asi bé mán bé hun-mɔ. Se emɔ ahun mmie-mɔ nne man Nyanmian Anvan Ejɔle'n be nni man nán be nwun emɔ asitanlan kpa nun an, se bɔbɔ emɔ a ngan man ejɔle b'a ngele man bé a, be 'fa bé nwun be man Nyanmian. ² Afi be 'ba nwun yí ke emɔ asitanlan'n ti kpa, ese emɔ anyin sɔ bé. ³ Nán be kpɔnnɛ bé nwun elie ke bé ti enyuan mɔ b'a sesie yí kanlanman, ɔ nun esika ninngɛ mɔ be fa be sesie bé nwun, ɔ nun etanlan nganlanman ehala. ⁴ Nan emɔ mán emɔ kanlanman'n fi emɔ akunnun kɔsu ɔ fite. Kanlanman'n mɔ be le kpɔnnɛ m'ɔ le man eseciɛ'n y'ɔ le ahɔnlin m'ɔ ti kpa, m'ɔ ti betɛɛ. Kanlanman sɔ'n, ɔ ti like m'ɔ sɔ ebɔe kpa wɔ Nyanmian anyunnun. ⁵ Daba mmalasua'n-mɔ mɔ anin be le anyundasɔe wɔ Nyanmian eb'n, ke be yɔli yí nun anin. Be bebeleli bé nwun asi be manlin bé hun-mɔ. ⁶ Ke anin Sala ti yí nun anin. ɔ bebeleli yí nwun asi dede ɔ feleli Abalahamɔn “Yemɔnlin”. Se emɔ kɔsu bɔ bala kpa, nán se emɔ a nyaci man bé nwun maan like fíí a nnwonwunlan man emɔ a, anin Sala amma mmalasua y'ɔ le emɔ sakpa. ⁷ Emɔ mmelenzua'n-mɔ kɔsu, emɔ nun bé yi-mɔ tánlan kanlanman. Emɔ nwún yí ke bé anwɔnsɛle'n nju man emɔ diɛ'n. Emɔ mán bé anyinnzɔ. ɔ sanlin ke ngvan'n mɔ Nyanmian 'fa man emɔ'n, bé kɔsu be wɔ nun bie. Emɔ yó yí sɔ, nán Nyanmian Kpili a tie emɔ asɔnlin eyɔle'n.

Nyanmian 'yeyila bé mɔ be le nwun yale wɔ Zozi Kilisi dunman nun'n

⁸ Mín ejòle nún ayuelie'n y'ò le ke emò kwalaa nyán ajònlín kún. Emò nwún emò anwòn anwunnvoe. Emò húlo bé nwòn ke anianman-mò kulo bé nwòn'n. Emò yó bé nwòn ye, be bébele bé nwòn así bé manngvò'n-mò anyunnun. ⁹ Nán be fa ete be tua ete'n kale, anaan nzòba be tua nzòba'n kale. Nan emò séle Nyanmian maan ò yéyila bé. Ò sanlín ke Nyanmian kulo ke ò yeyila emò, yí ti y'ò man ò feleli emò ò. ¹⁰ B'a hele wò Ehele Ejòle nún anun ke:

*Svanlan m'ò kulo ke ò nyan ngvan ò di fe'n,
anin ò yáci yí manngvò'n-mò anwòn ejòle ete ehan
nvn ato elie'n.*

¹¹ Ò yí yí sa nyòlie ete nún anun,
nán ò yó nyòlie kpa.

Ò kpòndé anzònnunjò atin'n, nán ò nánndi sv.

¹² Ò sanlín ke Nyanmian anyin kpala se se fve'n-mò,
ò tie bé asònin eyòle'n.

*Nan bé mò be yò ete'n,
ò ngulo man ke yí nyin bò bé.*

¹³ Se emò yi bé kunnun kpa bòkòò, mò emò le bò bala kpa'n, nwan y'ò kwalaa ò yò emò ete ò? ¹⁴ Se emò bò bala kpa nán emò nwun amannie bòbò a, Nyanmian 'yeyila emò. Yí sò ati, nán be sulo bé mò be kele emò yal'e'n maan emò ati anun seci emò.

¹⁵ Nan emò wúla Kilisi m'ò ti emò Amin nún anun-minnyanmò wò emò ahònlín nún anun. Se svanlan bie bisa emò anyindasve'n mò emò le yí wò Kilisi anun nún anwòn ejòle a, ¹⁶ emò tó bé ahònlín así be fá anyinnzò be búá yí. Emò mán emò anvan ejòle nún emò abalabò'n yó kún, nán anyunnunguasie a han bé mò Zozi Kilisi dunman nún be kan emò anzin ejòle ete'n. ¹⁷ Afí ò ti kpa ke emò yó nyòlie kpa be nwún amannie, ò sanlín ke Nyanmian kulo yí sò. Se

emə yə nyəlie kpa a, ə ti kpa tala ke emə kə yə nyəlie ete nán emə a nwun yalé'n.

¹⁸ Kilisi muonun wuli kpê kɔnmgba cein yé ete'n dunman nun. Yí m'ə ti sɛsɛfɔɛ'n, ə wuli bé mə be ti man sɛsɛfɔɛ'n-mə dunman nun maan y'a fa yé nwɔn y'a wula Nyanmian asa nun. Be hunlin yí nwɔnnaan'n, nan Nyanmian Wawɛ'n manlin yí ngɔan. ¹⁹ Wawɛ sɔ'n dunman nun, ə hɔli hanlin Nyanmian Anɔan Ejɔle'n ə heleli wawɛ'n-mə mə b'a gua bé fiadi'n. ²⁰ Wawɛ sɔ'n-mə, mele mə Nowe 'bubə meli'n, bé nyin a nzə man Nyanmian. Nyanmian Kpili sili abɔtale ə nwɔnndeli bé dede, menian mə be 'fɔ meli nun anun'n foli. Bé mə be foli meli nun anun'n b'a nzɔn man fíi. Be ti menian məɔɔe ala yé be foli nun be nyanlin bé ti asue nun anyinsu ə. ²¹ Nzue sɔ'n, anin ə ti ke ɛsɔnian'n m'ə man emə nyan bé ti sian diɛ'n nzəle. ɛsɔnian sɔ'n, nán y'ə le bé nwɔn efián nun enwunnzian'n. Nan yí y'ə le ɛsɛle'n mə ye sɛle Nyanmian ke ə mán yé ahɔnlin nun anun ti'n. ɔ sanlin ke Zozi Kilisi fi ewue nun ə'a jasɔ. ²² ɔ'a fɔ ə'a hɔ anwunno, ə ti Nyanmian Kpili fama sɔ. Nyanmiansu mməfɔɛ'n-mə anun, bé mə be di kpain'n ə nɔn bé mə be le tunmin'n, yí y'ə sie bé ə.

4

Abalabə fɔfɔle'n

¹ Əhi, kemə Kilisi nwunlin anwɔnnaan nun amanninhunnun'n, emə kɔsu nyán ajɔnlin kɔnmgba sɔ'n mə anin ə le yí'n. ɔ sanlin ke sɔanlan m'ə kə nwun anwɔnnaan nun amanninhunnun'n, ə nwula man yí sa ete nun anun kón. ² Sian diɛ, ə di ke emə bə bala mə Nyanmian kulo wə emə

asitanlan nun anun meɛ mɔ ɛmɔ tɛ wɔ asiɛ nun asu ɛwa'n. Nan ɔ nni man kɛ ɛmɔ bɔ bala ɛtɛ mɔ anwɔnnaan kulo'n kɔn. ³ Afi, bɛ mɔ bɛ nzi man Nyanmian'n, bɛ nyɔɛ mɔ bɛ yɔ'n, daba ɛmɔ fali tɛmɔn dɔɔn bɛ yɔɛ bie. Anun ɛmɔ asitanlan'n ti basa-basa, ɛmɔ bɔ bala ɛtɛ mɔ anwɔnnaan kulo'n, ɛmɔ ti kɔnɔnmunzan, ɛmɔ nun bɛ manngɔn-mɔ bɛ didi bɛ nun nzan dede ɔ fu bɛ bɔɛ su, ɛsɛ ɛmɔ sɔ amɔan m'ɔ ti busuɔfɔɛ like'n. ⁴ Kɛmɔ sian diɛ, ɛmɔ nun bɛ mɔ bɛ nzi man Nyanmian'n nyɔ man mgban-mgban ninngɛ sɔ'n-mɔ kɔn'n, ɛhika ati yɛ menian sɔ'n-mɔ bɔ ɛmɔ amgba ɔ. Ɔ sanɔn kɛ ɛmɔ abalabɔ'n sin bɛ nwɔn. ⁵ Bɛ 'ba bu bɛ nyɔɛ'n-mɔ anwɔn mgbɔnndan bɛ kele Nyanmian mɔ ɔ'a sesie yɛ nwɔn ɔ 'ba bua anyinwɔsɔɛ mma'n-mɔ nun ewue mma'n-mɔ ndɛɛ'n. ⁶ Afi bɛ hanɔn ɛjɔɛkpa'n bɛ heɛɛɛ yɛ nan-mɔ meɛ mɔ anun bɛ nyɔn wɔ su'n. Ɔ man sɛ b'a wu bɔbɔ a, Nyanmian tunmin nun, Wawɛ Nwanzan-nwanzan'n 'man bɛ nyan ngɔan.

⁷ Like biala ayueliɛ a kpunngɛ. ɛhika ati, ɛmɔ bɔ mgbɔnndan kpa. ɛmɔ sɛsiɛ bɛ nwɔn nɔn b'a hɔɔɔɔ b'a tanlan mmɔtɔɛ nun anun. ⁸ M'ɔ cian tala like kwalaa'n y'ɔ le kɛ ɛmɔ fá bɛ ahɔnɔn'n kwalaa bɛ hɔɔɔ bɛ nwɔn. Ɔ sanɔn kɛ ehulo'n kala ɛtɛ dɔɔn asu. ⁹ Sɔanlan biala m'ɔ kɔ wɔɔɔ ɛmɔ awulo'n, ɛmɔ sɔ yɛ nun kanlanman, nɔn bɛ munlan bɛ juɔ bɛ konvin abu. ¹⁰ Nyanmian Kpili a man ɛmɔ anun kɔn biala Wawɛ nun junman. Junman ngacile ngacile sɔ'n, sɔanlan kɔn lí yɛ diɛ'n kpa ɔ fá bɔka yɛ manngɔn'n-mɔ kɛ ɔ sɛ fata'n. ¹¹ Sɔanlan m'ɔ kan Nyanmian Anɔan ɛjɔɛ'n, ɔ hɔn ɛjɔɛ mɔ Nyanmian kɔ man yɛ kɛ ɔ hɔn'n. Sɔanlan m'ɔ bɔka yɛ manngɔn'n-mɔ'n, ɔ fá anwɔnsɛɛ'n kwalaa mɔ Nyanmian Kpili a fa a man

yí'n ɔ bóka bé. Like biala anun, ye yó yí sɔ maan anunminnyanmɔn hán Nyanmian wɔ Zozi Kilisi dunman nun. Ɔ sanlɔn ke anunminnyanmɔn'n nɔn tunmin'n tɪ yí díe cɪan daa. Amin!

Amannɪnhunnun nɔn nyila'n

¹² Anianman ehulo mma, emɔ le nwun amannɪnhunnun. Amannɪnhunnun sɔ'n tɪ ke sɪn mɔ b'a kponmgbɔ b'a gua emɔ anwɔn ɔ. Nán be man ɔ sin bé nwɔn ke ejɔle ngacile bie yê ɔ'a tɔ emɔ ɔ. ¹³ Nan emɔ lí fe ke emɔ le nwun Kilisi amannɪnhunnun'n bie, nán cɪan mɔ ɔ 'yɪ yí anunminnyanmɔn'n kele'n, emɔ a li fe dede ɔ'a bɔ sɔ. ¹⁴ Se Kilisi dunman nun menian'n-mɔ kpe emɔ nzɔba a, nyila kan emɔ. Ɔ sanlɔn ke anunminnyanmɔn Wawɛ'n m'ɔ tɪ Nyanmian Wawɛ'n wɔ emɔ anun. ¹⁵ Nán man emɔ anun bie nwun amannɪe ke ɔ'a li awue, anaan ɔ'a wua, anaan ɔ'a yɔ ete, anaan ɔ'a li abie ejɔle díe anun cenjin. ¹⁶ Nan se emɔ anun bie le nwun amannɪe Kilisi dunman nun an, n'ɔ man yí nwɔn nyian kun yí. Nan ɔ lá Nyanmian asɪ ke ɔ tɪ Kilisi sɔanlan.

¹⁷ Afɪ mân'n ndɛɛ ebua nun a li mɔa a bɔ yí bɔ Nyanmian menian'n-mɔ elɔ. Yé mɔ ye tɪ yí menian'n, se ndɛɛ ebua'n bɔ yí bɔ yé elɔ a, anɪn bé mɔ be nne man Nyanmian Anɔan Ejɔle'n be nni man'n, bé ayuelɛ'n, ɔ 'yue bé se? ¹⁸ Afɪ Ehele Ejɔle'n nwan:

Bé mɔ be tɪ fɔ́n'n,

se bé tɪ ele tɪ man nzɛmɪndɛ a,

anɪn bé mɔ be nne man Nyanmian be nni man

ɔ nɔn ati anun ete mma'n-mɔ, be 'yɔ bé nwɔn se?

¹⁹ Yí sɔ ati, bé mɔ be le nwun amannɪe, m'ɔ tɪ Nyanmian akunnun like'n, be fá bé nwɔn be wúla Nyanmian asa nun kpa bɔkɔɔ nán be yó nyɔlɛ kpa.

Afi yí m'ò bəli emə'n, ɔ ti ananhələfəe, yí anəhəba'n
m'ò bəli emə'n, ɔ 'di su.

5

Asənun mgbain'n-mə

¹ Kikaala diε, ε 'nwun ejəle kaan mə mɪn fa mɪn
tu asənun mgbain'n-mə mə be wə emə afian elə nɪn
anyunnun'n. Mɪn muonun n di asənun kpain'n
bie ke bé. Mɪn di Kilisi amannɪnhunnun'n mə ɔ'a
nwun yí nɪn anwɔn adanzie, εse mele mə ɔ 'ba a'n,
mɪn 'tanlan yí anunminnyanmɔn nɪn anun bie. Yí
sə ati, mɪn 'sele emə mɪn bɔtɔ bé ke: ² Nyanmɪan
menian'n-mə mə ɔ'a fa bé ɔ'a wula emə asa nun'n,
be ti ke mmɔa kpule, emə nɪan bé su kpa. Nán be
nɪan bé su ke junman mə be le fa be tinndin emə
ke be lí ɔ, nan emə yí bé kunnun be nɪan bé su kpa
bəkɔ ke Nyanmɪan kulo'n. Nán be yə yí ke be le
nɪan bé su be kpɔnnde nɪn esika. Nan emə sí bé
hue be nɪan bé su. ³ Menian mə Nyanmɪan a fa bé a
wula emə asa nun'n, nán be sisi bé, nan emə mə be ti
mmɔa enianfɔe'n, emə bó bala kpa maan be nɪan su
be bó bie. ⁴ Yí diε cɪan mə Kilisi m'ò ti Bɔa Enianfɔe
Kpɪn'n kɔ a'n, anun emə nyan anunminnyanmɔn
abotile'n m'ò nzeci man lé'n.

Asənun mma'n-mə

⁵ Emə mgbafele'n-mə kɔsu, emə bébele bé nwɔn asi
be mán mgbain'n-mə. Afi mɪn kan mɪn kele emə
kɔalaa ke be bébele bé nwɔn asi be mán bé nwɔn. ɔ
sanlɪn ke b'a hele wə Ehele Ejəle nɪn anun ke:

Atubɛnwɔn mma'n-mə,

Nyanmɪan Kpili nɔn bé le yí.

Nan bé mə be bebele bé nwɔn asi'n,

Nyanmɪan nwun bé nwɔn anwunnvoe.

⁶ Yí sɔ ati, mun kan mun kele emɔ ke emɔ bébele bé nwon asi be mán tunminfoe Nyanmian Kpili, nán ɔ'a man emɔ sɔ mele kasian nun anun. ⁷ Emɔ fá bé nzusue'n kwalaa be wúla yí sa nun, ɔ sanlin ke ɔ nian emɔ lika.

⁸ Emɔ sésie bé nwon, be sísa bé nwon, ɔ sanlin ke emɔ kpɔfoe Abɔnsanmɔn le bɔ emɔ anwon mgbɔlɔka ke tetianfoe mɔ yí nyin a bulɔ ɔ le tetian ɔ kpɔnnde naan mɔ ɔ 'ci yí di ɔ. ⁹ Emɔ tíla bé dedi nun anun kpa be jínlan bé ja nun kpunndiin wɔ yí nyunnun. Afi asɔnɔn mma'n-mɔ mɔ be wɔ mân'n lika kwalaaatin'n, ke be nwun yale nun anun. ¹⁰ Kíkaala emɔ le nwun yale kaan, yí nzin, Nyanmian Kpili m'ɔ si anwun-
nvoe sɔnman'n, mɔ ɔ'a fele emɔ ke emɔ nɔn Kilisi be yó kɔn be tánlan yí anunminnyanmɔn'n m'ɔ le man ayuelie nun anun'n, yí muonun, ɔ 'sesie emɔ kpa. ɔ 'man emɔ tin. ɔ 'man emɔ anwɔnsele. ɔ 'man emɔ jinlan bé ja nun kpunndiin. ¹¹ Tunmin'n ti yí die cian daa! Amin.

Ngalie nɔn ahin ebisa

¹² Anianman *Silivɔn yê ɔ'a bɔka mín maan m'an hele kalata sin kaan ehɔ m'an nwan emɔ ɔ. ɔ ti anianman m'ɔ nanndi ananhɔle atin nun asɔ ɔ. Mun fa kalata sɔ'n mun wowula emɔ anwɔnsele ese min kele emɔ ke Nyanmian a nwun yé nwon anwun-
nvoe sakpa. Yí ti, emɔ jínlan bé ja nun kpunndiin.

¹³ Asɔnɔn mma'n-mɔ mɔ be wɔ *Babilɔnɔn mɔ Nyanmian a fele bé yí nwon ke ɔ'a fele emɔ'n, bé nwan be 'bisa emɔ ahin. Maakɔ mɔ asɔnɔn nun anun ɔ ti mín wa'n, yí kɔsɔ yí nwan ɔ 'bisa emɔ ahin.

¹⁴ Emɔ bísa bé nwon ahin be tó bé nwon nun.
Bé kwalaa mɔ b'a fa bé nwon b'a man Kilisi'n, Nyanmian cíci bé lɔa.

Nyɥhyɛ Fɔfɔlɛ'n
Anyin: Nyɥhyɛ Fɔfɔlɛ'n New Testament

copyright © 1997 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Agni Sanvi

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2024-02-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files
dated 29 Jan 2022

b4bf56fc-6e3d-5a7c-9f55-25d2c3645a88